

I per això he fet la llista, sent per a *Catorze*, de catorze verbs que ara anirem repassant. I Jaume em pots intervenir en el que vulguis. Jo crec que el primer verb, que sortia molt en el primer llibre que vam fer, és *acompanyar*. És a dir, són, per dir-ho així, catorze coses que fa un educador i no és gens conclusiu, és totalment obert i me n'he descuidat molts.

Jo volia que el primer fos *acompanyar*, que per a mi és el que més em sembla sinònim, pràcticament, d'educar.

El segon que hem posat és *estimar*. Això també ha sortit molt. Per tant, un educador acompanya i estima. A cada pel·lícula hem vist una manera diferent d'estimar. Al final, els conflictes o els dubtes neixen quan el professor Holland no sap estimar el seu fill perquè és sord, perquè ell estima la música. És a dir, jo crec que *estimar* és una cosa que ronda.

El tercer verb és *confiar*, ha sortit molt, el dia del Funes sobretot, després ha anat sortint. De dir: si no confies en un alumne, com vols que se'n surti? Si tu li dius no te'n sortiràs, com vols que se'n surti? Crec que és un verb interessant. Sortia el tema d'escoltar, a través del professor de *Ser i tenir*, si sabia escoltar o no.

I ara ve una sèrie d'escoltar, que jo he posat repreguntar. Evidentment és preguntar, però com que ens va agradar molt la idea d'aquell home que sabia repreguntar. Escoltar i dialogar també vol dir saber anar fent les preguntes. I aquest verb també trobo que és **auto reflexiu**, que ens podem repreguntar coses nosaltres mateixos. Ens podem repreguntar cada dia: ho estic fent bé? Per què estic fent això? Me'n surto? Per tant, com que havia de sintetitzar-los...

I el sisè, aquest entendre, per a mi és un entendre, com molts verbs que he posat, polisèmic. Vull dir que és un entendre, entendre el Cyril, però també entendre't a tu, entendre el món, tot i que és difícil d'entendre, o entendre coses incomprensibles: jo l'estic ajudant i per què m'ha clavat un ganivet? Jo crec que entendre és el que ve després d'escoltar i repreguntar.

Aquest setè, *acceptar*, també l'he trobat molt important aquesta setmana. Són verbs, per a mi, que resumeixen aquesta setmana, perquè *acceptar* vol dir, ho heu dit molt vosaltres, no? *Acceptar* que no veuré els fruits, *acceptar* que les coses no surten com espero, *acceptar* com una manera de gestionar les expectatives, *acceptar* que avui no he tingut un bon dia, *acceptar* l'altre, és a dir, *acceptar* que m'ha tocat aquest i no m'ha tocat aquell altre, *acceptar* que avui no me n'he sortit o *acceptar* que m'he equivocat. Crec que és un verb molt interessant.

Poso el vuitè: *comprometre's*. Ha sortit també molt. Hi ha molts verbs reflexius, en veurem algun més. Jo crec que el compromís també ha sortit molt clar. Al final, per acompanyar i estimar t'has de comprometre, i crec que és un verb interessant. El novè, he agafat el de l'Eva Bach de *fertilitzar*, per dir que a mi sí que em sembla... L'Eva Bach és més poètica en general, ella diu en el llibre que troba a faltar més poesia

en el món i justament tu avui ens has llegit poesia per tancar el cicle. Fertilitzar, ja ho hem dit abans, jo crec que no és sembrar esperant què recullo, sinó anar posant adob. I l'adob quin és? L'acompanyament, l'estima, la confiança. És a dir, que els he intentat posar en un ordre que funcionessin.

Esperar l'he posat cap al final amb el doble sentit. Esperar vol dir saber esperar, tenir paciència, però també tenir esperança. Jo recordo una noia d'aquella zona que avui no hi és, que em va agradar molt. Que va dir, quan parlava de la noia de *Ni un de menys*, que és el sentit de la possibilitat i l'esperança, que un mestre ha de tenir sentit de la possibilitat i esperança. Transmetre, que és més que confiar, sentit de la possibilitat. És a dir, el trobarem, aquest noi? El trobarem? I ella deia que des del sentit de la possibilitat i l'esperança després ve la determinació, la tenacitat. O sigui que algú molt tenaç, capaç d'estar tres nits sense dormir allà i tot, és perquè té esperança. Però no una esperança il·lusa, sinó sentit de la possibilitat. I crec que els mestres, aquesta setmana he après moltes coses, necessiteu tenir aquesta paciència. Ja us vaig dir el segon dia que tinc clar que no ho seré mai, perquè no tinc paciència. És a dir, aquesta capacitat de saber esperar.

Respectar, jo crec que el respecte, igual que el compromís, ronda molt tota la setmana. Respectar el temps dels altres, respectar l'altre. Aquesta cosa del respecte, de l'autoritat. S'ha discutit molt, a vegades, jutjant mestres d'aquesta setmana: aquest respecta prou l'alumne? Es respecta prou a si mateix? Jo crec que és un verb interessant.

Al dotzè jo he posat encomanar. Encomanar o contagiar o inspirar o el que vulgueu. Va sortir també aquesta idea de dir o encomanar a través de l'exemple. Perquè al final, com avui ho dèiem quan parlàvem de la Samatha, quina millor manera hi ha d'ensenyar a ser bona persona, per dir-ho així, o a ser-hi, que ser-hi? Hi ha alguna manera millor d'ensenyar a ser-hi que el que fa la Samatha que és ser-hi? Hi ha alguna paraula, algun discurs, alguna acció que ensenyi més a ser-hi que ser-hi?

El tretze, que jo el volia posar el catorze però al final l'he posat tretzè. Ser-hi. Que tu, Jaume, ho has dit, crec que és gairebé la síntesi per a mi. Jo primer pensava compensar amb acompanyar i acabar per ser-hi que és el mateix, diguem-ne. Però acompanyar ens ajuda per començar. Però ser-hi és més bèstia, eh? Ser-hi és ser-hi sempre. Ser-hi fins i tot quan l'altre se'n va, tu estàs allà. L'altre no vol la companyia però tu hi ets. Aquest ser-hi que hem dit d'incondicionalitat.

I el catorzè. Al final he fet trampa i he posat el meu verb preferit que és aprendre, perquè jo crec, això m'ho heu dit molts de vosaltres, aquesta cosa que jo trobo brutal que és que ensenyant s'aprèn. I clar, en aquesta pel·lícula també és evident. De la Samatha dius, ostres, aquest model del qual n'estem enamorats, però ella aprèn molt del Cyril. És a dir que ella està aprenent. És a dir que al final, abans us deia que hem vingut a aquest món a estimar i a ser estimats, però hem vingut a aprendre. A aprendre a viure, a aprendre què ens passa, a buscar perquè. I l'he posat l'últim també perquè jo crec que aquesta

setmana, jo us ho vull agrair molt, he après molt. He après molt. Tenia la intuïció, però és de les setmanes de la meva vida que he après més.

El trece, que yo lo quería poner el catorce y al final lo he puesto decimotercero. Estar allí. Que tú, Jaume, lo has dicho, creo que es casi la síntesis para mí. Yo primero pensaba compensar con acompañar y acabar por estar allí que es lo mismo, digamos. Pero acompañar nos ayuda para empezar. Pero estar allí es más bestia, ¿eh? Estar es estar siempre. Estar incluso cuando el otro se va, tú estás allí. El otro no quiere la compañía pero tú estás allí, ¿no? Este estar que hemos dicho de incondicionalidad.

Y el decimocuarto. Al final he hecho trampa y he puesto mi verbo preferido que es aprender, porque yo creo, eso me lo habéis dicho muchos de vosotros, esta cosa que yo encuentro brutal que es que enseñando se aprende. Y claro, en esta película también es evidente. De Samatha dices, ostras, este modelo del que estamos enamorados, pero ella aprende mucho de Cyril. Es decir que ella está aprendiendo. Es decir que al final, antes os decía que hemos venido a este mundo a amar y a ser amados, pero hemos venido a aprender. A aprender a vivir, a aprender qué nos pasa, a buscar porqués. Y lo he puesto último también porque yo creo que esta semana, os lo quiero agradecer mucho, he aprendido mucho. Tenía la intuición, pero es de las semanas de mi vida en que he aprendido más.